

Eksempel 6. Et gruppesøgsmål omfatter 50 gruppe-medlemmer, som hver har skullet stille 2.000 kr. i sikkerhed for sagsomkostninger ved tilmeldingen til gruppesøgsmålet. Gruppensøgsmålet vindes, og modparten pålægges at betale 150.000 kr. i sagsomkostninger (der forudsættes at være fulde sagsomkostninger, dvs. svarende til grupperepræsentantens omkostninger ved sagen opgjort i overensstemmelse med retsplejelovens kapitel 30). Hvis modpartens forpligtelse til at betale sagsomkostninger faktisk opfyldes, betaler gruppe-medlemmerne ikke sagsomkostninger, og deres sikkerhed frigives (dvs. tilbagebetales, hvis sikkerheden er stillet som kontant depositum). Hvis modpartens forpligtelse til at betale sagsomkostninger helt eller delvis ikke opfyldes, betaler gruppe-medlemmerne derimod hver indtil 2.000 kr. til grupperepræsentanten til (delvis) dækning af dennes omkostninger ved sagen. Har gruppe-medlemmerne også fået et kontant udbytte af gruppesøgsmålet, medgår yderligere indtil 1.000 kr. heraf for hvert gruppe-medlem til dækning af grupperepræsentantens omkostninger ved sagen.

På det tidspunkt, hvor dommen afsiges, kan det være tvivlsomt, om gruppe-medlemmerne vil få et kontant udbytte af sagen, navnlig hvis der er tvivl om modpartens betalingssevne. I de tilfælde, hvor grupperepræsentanten i givet fald skal have dækket sagsomkostninger inden for et sådant kontant udbytte, bør dommen derfor udformes på den måde, at modparten pålægges at betale det beløb, der i givet fald tilkommer grupperepræsentanten, direkte til denne.

Efter *stk. 4* betaler statskassen de sagsomkostninger, som pålægges et gruppe-medlem under henvisning til reglen om sikkerhedsstillelse for sagsomkostninger, såfremt gruppesøgsmålet opfylder betingelserne for fri proces i retsplejelovens §§ 327, 328 eller 329 (som affattet fra den 1. januar 2007), gruppe-medlemmet opfylder de økonomiske betingelser i retsplejelovens § 325 (som affattet fra den 1. januar 2007) og sagsomkostningerne ikke er dækket af en retshjælpsforsikring eller anden forsikring. *Stk. 4* omfatter derimod ikke de sagsomkostninger, som pålægges et gruppe-medlem under henvisning til reglen om beløb, der gennem retssagen kommer gruppe-medlemmet til gode.

Om gruppesøgsmålet opfylder betingelserne for fri proces i retsplejelovens §§ 327, 328 eller 329, vil være afgjort forud for, at der blev åbnet for tilmelding til gruppesøgsmålet, jf. forslaget til § 254 e, stk. 7, og bemærkningerne hertil.

Det bemærkes, at *stk. 3, 3. pkt., 1. led, og stk. 4* kun finder anvendelse i de tilfælde, hvor retten i medfør af

det foreslåede § 254 e, stk. 7, har bestemt, at tilmelding til gruppesøgsmålet skal være betinget af, at gruppe-medlemmet stiller en af retten fastsat sikkerhed for sagsomkostninger. Har retten ikke betinget tilmelding til gruppesøgsmålet af, at der stilles sikkerhed for sagsomkostninger, kan gruppe-medlemmet kun pålægges sagsomkostninger efter *stk. 3, 3. pkt., 2. led* (om beløb, der gennem retssagen kommer gruppe-medlemmet til gode), og der er ingen statslig omkostningsdækning efter *stk. 4*.

Særskilt indbringelse for landsretten (ved kære) af en byrets afgørelser om sagsomkostninger, jf. retsplejelovens § 391, stk. 1 og 2, kan foretages af grupperepræsentanten og gruppens modpart og af det enkelte gruppe-medlem for så vidt angår de sagsomkostninger, som den pågældende er blevet pålagt at betale.

Stk. 5 fastslår, at reglerne i retsplejelovens i §§ 298, 300, 301, stk. 1, 302, 305 og 344, stk. 2, 2. pkt., jf. 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse for gruppe-medlemmer, der er omfattet af gruppesøgsmålet. Reglen er begrundet i, at disse gruppe-medlemmer er bundet af rettens afgørelser i sagen på samme måde som parter (jf. ovenfor om *stk. 2*). Da der ikke kan anvendes vidnetvang over for parter, bør der heller ikke kunne anvendes vidnetvang over for gruppe-medlemmer, der er omfattet af gruppesøgsmålet. Dette gælder både i relation til afgivelse af forklaring (§§ 302 og 305) og i relation til edition (§§ 298 og 300), herunder med hensyn til at give en syns- og skønsmand adgang til at bese eller gøre sig bekendt med forretningens genstand (§ 301, stk. 1).

Udebliver et gruppe-medlem, der er omfattet af gruppesøgsmålet, efter at være indkaldt til at afgive forklaring, eller undlader gruppe-medlemmet at besvare spørgsmål, eller er svarene uklare eller ufuldstændige, kan retten imidlertid tillægge dette virkning til fordel for gruppens modpart (fakultativ processuel skadevirkning) (§ 344, stk. 2, 2. pkt., jf. 1. pkt.). Inden der drages denne konsekvens, bør det dog sikres, at andre beviser er søgt tilvejebragt, og der bør således f.eks. være mulighed for at indkalde en anden til at afgive forklaring i den beskrevne situation. Det samme gælder, hvis et gruppe-medlem, der er omfattet af gruppesøgsmålet, uden lovlig grund undlader at efterkomme et pålæg om edition (§ 298, stk. 2, og § 301, stk. 1, 2. pkt., jf. § 344, stk. 2).

Også i andre henseender er gruppe-medlemmer, der er omfattet af gruppesøgsmålet, underlagt reglerne om parter, når de afgiver forklaring (§ 305). Sådanne gruppe-medlemmer kan således påhøre andres forklaringer (§ 182 finder ikke anvendelse) og har ikke ret til vidnegodtgørelse (§ 188 finder ikke anvendelse).